Assignment Cost Account

ઉદાહરણ :- 1

2019 ના વર્ષ માટે કંપનીના ચોપડામાંથી નીચેની વિગતો મેળવવામાં આવી છે.

ઉત્પાદન અને વેચાણ	2000 એકમો
	રૂપિયા
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	150000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	80000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	20000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	60000
ઓફિસના પરોક્ષ ખર્ચા	30000
વેચાણના પરોક્ષ ખર્ચા	40000
નફો	38000
	4,18,000

એવું નક્કી થયું છે કે કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચના 60% ઉત્પાદન સાથે સીધા રીતે બદલાય છે અને પરોક્ષ વેચાણ ખર્ચના 80% વેચાણ સાથે બદલાય છે.

2020 ના વર્ષ દરમિયાન એવું અંદાજવામાં આવ્યું છે કે ઉત્પાદન અને વેચાણ 5000 એકમોનું થશે. એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચમાં 10% નો વધારો થશે. સ્થિર કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચમાં રૂ.6000 નો વધારો થશે. ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા અને સ્થિર વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચમાં 20% વધારો થશે. પરંતુ તે સિવાય કોઈ ફેરફાર થવાની ધારણા નથી.

2019 ના વર્ષમાં પડતર પર મળેલ નફાનો દર મેળવવા એકમ કઈ કિંમતે વેચવું જોઈએ તે દર્શાવતું 2017 ના વર્ષ માટેનું પડતર પત્રક તૈયાર કરો.

અસાઇમેન્ટ:૨

મેસર્સ રાજ એન્ટરપ્રાઇઝ બે જાતના પાઇપ 'અ' અને 'બ' બનાવે છે. તા ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૦ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે ઉત્પાદનના પડતર નીચે મુજબ હતા :-

કાચા માલનો વપરાશ	630000
પ્રત્યક્ષ મજુરી	294000
સીધા ખર્ચા	111000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	156000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :-

(1) 'અ' પ્રકારની પાઇપમાં એકમદીઠ કાચા માલની પડતર 'બ' પ્રકારની પાઇપની એકમદીઠ પડતર કરતાં ચાર ગણી છે.
(૨) 'બ' પ્રકારમાં એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજુરી અ પ્રકારની એકમદીઠ પ્રત્યક્ષ મજુરીના 60% છે.
(3) બ પ્રકારમાં સીધા ખર્ચા એકમદીઠ ૨. 3 છે. બાકીના ખર્ચા અ ને લાગતા છે.
(4) 'અ' અને 'બ' બંને પ્રકારની પાઇપમાં એકમદીઠ કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા સરખા છે.
(5) દરેક પ્રકારમાં ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના ૨૦% છે.
(6) 'અ' અને 'બ' પ્રકારની પાઇપનો વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ અનુક્રમે ૩.૧ અને ૨.6 છે.
(7) વર્ષ દરમિયાન ઉત્પાદન અને વેચાણ:-
'અ' પ્રકાર :- 7500 પાઇપો, જેમાંથી 7000 વેચવામાં આવી હતી.
'બ' પ્રકાર :- 12000 પાઇપો, જેમાંથી 11800 વેચવામાં આવી હતી.

(૪) પાઈપલાઈન ઉપાગા કિંમત :-

'અ' રૂ.૧૬૭ અને 'બ' રૂ.૯૬ દરેક પ્રકારની પાઈપની ઓવરહેડ તેમજ કુલ પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

એસાઇમેન્ટ :- 3

પાર્થ લિમિટેડના નાણાકીય હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે:

		રૂ.
કાચા માલનો શરૂઆતનો સ્ટોક		29000
કાચા માલની ખરીદી		1,87,000
કાચા માલનો આખર સ્ટોક		32,000
: ચૂકવેલ	280,000	
ચૂકવવાનું બાકી	18,000	298,000
કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા		1,90,750
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા		1,22,500
વેચાણ ખર્ચ		1,00,000
વિતરણ ખર્ચ		64,000
ચાલુ કામ ખાતે આખરસ્ટોક:		
માલસામાન	4000	
વેતન	5500	
કારખાના ખર્ચ	3300	12800
વેચાણ (7600 એકમો)		912000
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળેલ		5000
પેનલ્ટી ચૂકવી		2000
ડિબેન્ચર વટાવ માંડીવાળેલ		7500
ભાડાની આવક		3000
ડિવિડન્ડની આવક		2500
તૈયાર માલનો આખરસ્ટોક (1400 એકમો)		117,600

પડતરના હિસાબો માટે નીચેની પદ્ધતિ અપનાવવામાં આવે છે:

(૧) માલસામાન અને મજૂરી તેની પડતર કિંમતે દર્શાવાય છે.
(૨) કારખાના શિરોપરી ખર્ચ પ્રત્યક્ષ વેતનના ૬૦% લેખે ~~ગણવામાં~~ ગણવામાં આવે છે.
(૩) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. ૧૨ લેખે ગણાય છે.
(૪) વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. ૩૦ ગણાય છે.
(૫) વિતરણ ખર્ચ વેચાણના ૫% લેખે ગણાય છે.

ઉપરની વિગતો પરથી: (૧) નાણાકીય હિસાબો મુજબનું વેપાર અને નફાનુકસાન ખાતું (૨) પડતરનું પત્રક (૩) મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

અસાઈમેન્ટ 4

એક્સ એન્ડ્ય. કંપનીના નાણાકીય હિસાબો એક વર્ષના કુલ ખર્ચા નીચે મુજબ હતાં.

	રૂ.
માલસામાનનો વપરાશ	૨,૦૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧,૦૦,૦૦૦
કારખાનાના ખર્ચા	૭૦,૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચા	૪૯,૦૦૦
વેચાણ ખર્ચા	૨૦,૦૦૦
	4,65,000

પડતરના હિસાબો મુજબ માલસામાન અને મજૂરી તેની ખરેખર પડતર કિંમતે ઉધારવામાં આવે છે, પરંતુ કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચા પ્રત્યક્ષ મજૂરીનાં ૬૦ % લેખે અને ઓફિસના પરોક્ષ ખર્ચા કારખાનાની પડતરના ૨૬ % લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે, જ્યારે વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા વેચેલ એકમ દીઠ રૂ. ૧૦ લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે.

વર્ષની શરૂઆતમાં કોઈ તૈયાર માલનો સ્ટોક ન હતો. વર્ષ દરમિયાન ૧૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન કરવામાં આવ્યું હતું અને તે પૈકી ૯૦૦ એકમોનું વેચાણ રૂ. ૬,૫૦,૦૦૦ ની કિંમતે કરવામાં આવ્યું હતું.

તમારે નાણાકીય હિસાબો તેમ જ પડતરના હિસાબો મુજબ નફો (કે નુકસાન) દર્શાવતા પત્રકો તૈયાર કરવાના છે. વધુમાં, બંને પ્રકારના હિસાબી ચોપડા મુજબના નફાની મેળવણીનું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.